

24.3.2018

Puolustusministeriö
Lainvalmistelu- ja oikeusyksikkö

PÄÄLYSTÖLIITTO RY: N LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSEEN LAEIKSI PUOLUSTUSVOIMISTA ANNETUN LAIN 37 §: N JA MAANPUOLUSTUSKORKEAKOULUSTA ANNETUN LAIN 16 §: N MUUTTAMISESTA

Päälystöliitto ry pitää erittäin tarpeellisena hallituksen esitystä, jossa puolustusvoimien sotilasvirkaan voitaisiin nimittää jatkossa Suomen kansalainen, jolla ei ole muun valtion kansalaisuutta. Pidämme myös tarpeellisena muuttaa Maanpuolustuskorkeakoulusta annettua lakia siten, että upseerin virkaan johtaviin opintoihin edellytettäisiin, että valittava henkilö on Suomen kansalainen, jolla ei ole muun valtion kansalaisuutta.

Puolustusvoimien sotilasvirkoihin nimitetyiltä vaaditaan erityistä lojaalisuutta ja kuuliaisuutta Suomen valtiota kohtaan. Ammattisotilaat kouluttautuvat lähtökohtaisesti vain yhden viraston tarpeisiin ja Suomen sotilaalliseen puolustamiseen. Jokainen puolustusvoimien sotilasvirassa palveleva on sijoitettu myös poikkeusolojen tehtävään. Nämä tekijät ovat omiaan korostamaan sotilasvirkoihin nimitetyiltä erityisiä lojaalisuuden vaatimuksia.

Kaksoiskansalaisuus saattaisi asettaa sotilasvirkaan nimitetyille ammattisotilaille vakavia kuuliaisuus- ja lojaliteettiongelmia. Joidenkin valtioiden lainsäädäntö velvoittaa omia kansalaisiaan toimimaan ulkomailla kansallisen edun nimissä riippumatta toisen valtion kansalaisuudesta. Tämä muodostaa puolustusvoimien toimintaan sellaisen turvallisuusrisikin, että sitä voida hyväksyä. Päälystöliitto ry:n näkemyksen mukaan näihin tekijöihin tulee kiinnittää erityistä huomiota, kuten hallituksen esityksessä on juuri tehty, ennen sotilasvirkaan nimittämistä ja upseerin virkaan johtavien opintojen opiskelupaikan myöntämistä. Puolustusvoimien virat ovat viraston yhteisiä virkoja. Tämä tarkoittaa, että sotilasvirkaan nimittämisen jälkeen henkilöstön työtehtävät muuttuvat virkauran aikana useastikin ilman, että henkilöitä nimitettäisiin joka kerta uusiin virkoihin. Muuttuvat työtehtävät määrittyvät virkaan nimittämisen jälkeen tehtävämääräyksillä.

Päälystöliitto ry:n esittää kuitenkin harkittavaksi, tulisiko kaksoiskansalaisuutta rajoittaa myös muissa sellaisissa puolustusvoimien viroissa, kuin sotilasviroissa, joissa käsitellään salassa pidettäviä suojaustasoihin I tai II kuuluviksi luokiteltuja tietoja. Esimerkiksi sotilastiedustelutoimialan virkoihin ei toiminnan erityisluonteen vuoksi tulisi olla mahdollista nimittää kuin Suomen kansalaisia, joilla ei ole muuta kansalaisuutta.

Jyrki Lukkarinen
Puheenjohtaja

Marko Jalkanen
Pääläluottamusmies